

Universiteti i Prizrenit "UKSHIN HOTI"
FAKULLTETI I EDUKIMIT
Programi Parafillor

Rr. "Rruga e Shkronjave" nr.1 20000 Prizren, Tel. 029/232 140

ee.uni-prizren.com

Metodologji e gjuhës shqipe

PROGRAMI MËSIMOR – SYLLABUS							
Niveli i studimeve		Bachelor	Programi	Parafillor	Viti akademik	2017/18	
LËNDA		Metodologji e gjuhës shqipe		Koha	E mërkurë: 12:30-14:00		
Viti	i III-të	Statusi i lëndës	Obligative	Kodi	ECTS kredi	6	
Semestri	i VI-të						
Javët mësimore		15	Orët mësimore	3+1	Ligjërata	Ushtrime	
					3	1	
Metodologjia e mësimit		Ligjërata, diskutime, vlerësim, kontroll periodik, konsultime shpjegim – sqarim. ushtrime, diskutim, debate, punë në grupe, demonstrim dhe interpretim.					
Konsultime							
Mësimdhënësi		<i>Prof.ass.dr. Ragip Gjoshi</i>		e-mail	ragip.gjoshi@yahoo.com		
				Tel.	045/49 44 44		
Asistenti				e-mail			
				Tel.			
Qëllimi studimor i lëndës				Përfitimet e studentit			
<p>Kursi ofron metodologji dhe vetëdijesim liberal mbi mësimdhënien e gjuhës dhe letërsisë. Gjatë kursit do të shqyrtohen çështje të tilla, si faktorët që ndikojnë në procesin e mësimdhënies, klasifikim e modeleve për të kuptuar, zhvillimin e shprehive të të menduarit dhe shprehive të shoqërisë së dijes.</p> <p>- Kursi ka për qëllim të ndihmojë formimin e studentëve, të cilët përgatiten për mësimdhënie në lëndën e gjuhës shqipe.</p> <p>Përgatitja për një aktivitet profesional për krijimin e teorisë mësimore-edukative të punës me gjuhën në klasat parashkollore.</p>				<p>-Të përgatitet sa më mirë për të dhënë mësim;</p> <p>-Të zotërojë teoritë dhe praktikat e duhura për ushtrimin e profesionit;</p> <p>-Të zotërojë parimet, metodat dhe format kryesore të punës për organizimin e orëve dhe gjithë procesit mësimor të punës me në gjuhën shqipe.</p> <p>-Të zotërojë metodat dhe format kryesore të punës për organizimin e procesit mësimor, në përputhje me natyrën e lëndës;</p> <p>-Të arrihet një nivel i pëlqyeshëm komunikimi në raportet mësimdhënës-nxënës;</p> <p>- Të pajiset me mjeshhtërinë metodike të interpretimit të gjuhës;</p> <p>-Të zotërojë konceptet kryesore didaktike</p>			

	lidhur me organizimin e mësimit duke përfituar nga njohuritë bashkëkohore në fushën e mësimitdhënies; -Të aftësohen për të debatuar e diskutuar dhe për të gjykuar për probleme që lidhen me mësimin e gjuhës shqipe në klasat parashkollore.		
Metodologjia për realizimin e temave mësimore:			
Ligjërata, diskutime, vlerësim, kontroll periodik, konsultime shpjegim – sqarim. ushtrime, diskutim, debate, punë në grupe, demonstrim dhe interpretim.			
Kushtet për realizimin e temës mësimore:			
Mënyra e vlerësimit të studentit (në%)			
	Vlerësimi në %	Nota përfundimtare	
Vlerësimi i parë	10%		
Vlerësimi i dytë	10%		
Angazhime të tjera, Seminari	20%		
Vijimi i rregullt	10%		
Provimi final me shkrim dhe me gojë	50%		
Totali	100%		
Obligimet e studentit:			
Ligjërata	Ushtrime		
Ngarkesa e studentit për lëndën			
Aktiviteti	Orë	Ditë/Javë	Gjithsej:
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	6	6
Kontaktet me mësimitdhënësin/konsultimet	2	15	30
Kollokfiume, Seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit(në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare në provim	2	2	4
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)			
Vërejtje: 1 ECTS kredi=25 orë angazhim,p.sh nëse lënda i ka 6 ECTS kredi student duhet të ketë angazhim gjatë semestrit 150 orë		Ngarkesa totale:	149 orë
Java	Ligjërata		
1.	Tema		Orët
	Objekti, parime, kritere dokumentacioni ,përgatitja -Objekti i didaktikës së gjuhës shqipe - Detyrat e didaktikës së gjuhës shqipe. - Lidhja e didaktikës me shkencat e tjera. - Parime të ndërtimit të programeve për klasat parashkollore – Karakteristikat e kurrikulës për mësimin e gjuhës shqipe në klasat		3 Orë

	parashkollore -Dokumentacioni shkollor - Përgatitja e edukatoreve Kurrikula me kompetenca e lëndës së gjuhës shqipe dhe risitë e saj	
2.	Metodologjia e mësimdhënies së gjuhës shqipe në klasat parashkollore Metoda që përdoren për Fushën Gjuhësore-komunikuese - Metaoda fonike alfabetike - Metoda globale - Metodatat sintetike - Metodatat analitike - Metodatat analitie – sintetike Eduktorja, mësimdhënia e suksesshme dhe cilësitë e saj	3 Orë
3.	Programi dhe struktura didaktike -Qëllimet e zhvillimit gjuhësor-komunikues dhe strategjitë e të mësuarit; -Gjashtë komponentë: <ul style="list-style-type: none"> • zhvillimi nëpërmjet simboleve, • gjuha e folur/shprehëse, • gjuha e dëgjuar/marrëse, • gjuha e shkruar,njohuritë rreth librave,shenjave, tingulli i gjuhës dhe • strategjitë e të mësuarit. Krijimtaria dhe zhvillimi i shprehive të të menduarit te nxënësit	3 Orë
4.	Cështje përmbajtësore dhe strukturore të kurrikulës së gjuhës shqipe në klasat parashkollore (Linjat dhe nënlinjat.) Zhvillimi nëpërmjet simboleve: <ul style="list-style-type: none"> • Prezantimi i ndjenjave dhe ideve nëpërmjet lojës së pretenduar; • Prezantimi i ndjenjave dhe ideve nëpërmjet lëvizjeve; • Prezantimi i ndjenjave dhe ideve nëpërmjet muzikës; • Prezantimi i ndjenjave dhe ideve nëpërmjet artit dhe ndërtimit. Etika dhe dijet profesionale të edukatores	3 Orë
5.	Njohuri dhe shprehi për sistemin gjuhësor - linja gramatikë Gjuha e folur shprehëse <ul style="list-style-type: none"> • Komunikimi në shtëpi dhe është i kuptueshëm nga të tjerët; • Përdorimi i gjuhës për të pretenduar dhe krijuar; • Fillimi dhe përgjigjet në bashkëbisedimet dhe diskutimet me të rriturit fëmijët; • Përdorimi i fjalive të plota me gjatësi të ndryshme Gjuha e dëgjuar: <ul style="list-style-type: none"> • Ndjek udhëzime të thjeshta; • Dëgjon vëmendshëm historitë dhe librat; • Dëgjon dhe përfshihet në bashkëbisedimet me të tjerët; • Dëgjon vëmendshëm historitë dhe librat. 	3 Orë

	<p>•Gjuha e shkruar:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Eksperimenton me pajisjet dhe materialet e të shkruarit; -Përdor shkarravina, forma vizatime dhe letra për të shkruar; -I tregon të tjerëve për kuptimet e synuara në vizatimet dhe shkrimet e tij; -Përdor variete burimesh për të lehtësuar të shkruarin. <p>Kurrikulumi dhe modelet e tij</p>	
6.	<p>Metoda, modele, teknika dhe strategji mësimdhënieje për mësimin e gjuhës shqipe në klasat parashkollore</p> <p>Njohuri rreth librave dhe shenjave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shfaq interes në të lexuar dhe libra; • Shfaq aftësitë e mbajtjes së librit; • Pretendon se lexon lehtë librat ose tenton të lexojë përgjatë pjesës së vet të pëlqyeshme të historisë; • I përgjigjet tekstit; • Lexon germat dhe simbolet në mjedis; • Identifikon disa shkronja të alfabetit; • Njeh që germat përbëjnë fjalët e shqiptuara; • Zhvillon një kuptim të historisë. <ul style="list-style-type: none"> - Koncepti bashkëkohor mbi mësimdhënien dhe të nxënit. - Të mësuarit me standarde dhe objektiva .Roli i pyetjeve gjatë procesit të mësimdhënies dhe të nxënit. - Filozofia e të pyeturit - Llojet e pyetjeve dhe Taksonomia e Blumit - Teknika e hartimit të pyetjeve <p>Synimet, qëllimet, objektivat dhe rezultatet e të nxënit</p>	3 Orë
7.	<p>Teknika dhe strategji ndërvepruese që zhvillojnë mendimin kritik dhe krijues të nxënësve</p> <ul style="list-style-type: none"> -Të lexuarit (Kuptimi për të lexuarin,Parime mbi të lexuarin) -Dilemat mbi të lexuarin(Të lexuarit si një proces i kuptimshëm, Zhvillimi i aftësive për të lexuar,Nxitja dhe motivimi) -Metoda dhe modele të mësimdhënies për të lexuarin - Metoda të mësimdhënies për të lexuarin - Modele të lexuari që lidhen me procesin e të kuptuarit - Të lexuarit për të reflektuar në mënyrë kritike <p>Mësimdhënia tradicionale dhe bashkëkohore -e orientuar te nxënësi</p> <p>Planifikimi i mësimin në klasat parashkollore</p>	3 Orë
8.	<p>Testi I</p>	1 Orë
9.	<p>Linja “Të lexojmë”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roli dhe mekanizmat e të lexuarit - Planifikimi sipas klasave dhe nënlinjat 	3 Orë

	<p>- Vështrim i përgjithshëm i gjinive të ndryshme letrare</p> <p>-Metodologjitë e mësimdhënies dhe linja “Të lexojmë”</p> <p>- Ndikimi i teknikave për nxitjen e të menduarit kritik</p> <p>- Kriteria të përcaktimit të metodave dhe teknikave</p> <p>Përdorimi i teknologjisë digjitale dhe edukimi mediatik</p>	
10.	<p>Puna me fjalorin e nxënësve</p> <p>- Kushtet gjuhësore dhe psikopedagogjike</p> <p>- Procedim metodik i një ore mësimi në linjën “Lexojmë”</p> <p>-Tregimet</p> <p>- Planifikimi dhe shpërndarja e teksteve sipas zhanreve</p> <p>- Procedim metodik i teksteve letrare dhe joletrare:</p> <p>-Përrallat dhe fantazitë</p> <p>-Vjershat, gjëgjëzat dhe fjalët e urta</p> <p>- Leximi shprehës dhe teknika e recitimit në arsimin fillor</p> <p>-Veçori të punës me nxënësit me teknikën e recitimit</p> <p>Mësimdhënia për zhvillimin e të menduarit të nivelit të lartë</p>	3 Orë
11.	<p>-Teknika dhe strategji që zhvillojnë aftësitë shkruese</p> <p>-Gramatika (Nënlinjat procedime didaktike)</p> <p>-Gramatika – leksikologjia, rëndësia e pasurimit të fjalorit të fëmijëve</p> <p>Shprehitë e komunikimit: të pyeturit dhe diskutimi</p>	2 Orë
12.	<p>Procedime bashkëkohore didaktike për mësimin e gjuhës shqipe</p> <p>- Tingulli i gjuhës</p> <ul style="list-style-type: none"> • Përsërit rimat, këngë të thjeshta, poema dhe lojërat me gishta; • Merr pjesë në lojërat me fjalë; • Eliminon disa tinguj në fjalë. <p>Strategjitë e të mësuarit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tregon kuriozitet për shkrimet në mjedise të ndryshme; • Ndërmerr iniciativa komunikuese; • Shfaq shpirt krijimtarië; • Tregon dashuri dhe interes për librat; • Përdor aftësitë problem zgjidhëse. <p>-Mësimdhënia mbështetur në metodologjinë “ Hap pas hapi “</p> <p>– Mësimdhënia mbështetur në projekt dhe lënda e gjuhës.</p> <p>–Menaxhimi i sjelljes dhe disiplina në klasën parashkollore</p>	1 Orë
13.	<p>Procedime didaktike për formimin e fëmijësve në kushte specifike mësimdhënieje dhe të nxëni</p> <p>-Puna individuale me fëmijët që paraqesin vështirësi në shqiptim dhe lexim – shkrim</p> <p>– Vështrim i përgjithshëm psikolinguistik i fëmijëve që paraqesin vështirësi në të nxënë</p> <p>- Teknika dhe metoda të punës me nxënësit për kapërcimin e vështirësive</p> <p>Të nxënë në bashkëpunim dhe në bashkëveprim .</p>	3 Orë

14.	<p>Lënda e gjuhës dhe puna me i teknologjisë digjitale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oragnizimi i punës me nxënësit për mësimine gjuhës shqipe. -Aplikimi i teknologjisë digjitale në mësimdhënie dhe edukimi mediatik(shprehitë e komunikimit) <p>Porcedim metodik për orët e lira në lëndën e gjuhës</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tipet e orëve të lira. - Orë model për orët e lira në lëndën e gjuhës <p>Mësimdhënia sipas nevojave të nxënësve. Arsimi gjithëpërfshirës</p>	3 Orë
15.	<p>Vlerësimi në lëndën e gjuhës shqipe</p> <p>1. Vlerësimi i njohurive të nxënësve në lëndën e gjuhës shqipe</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 – Llojet e vlerësimi 1.2 – Kriete dhe metoda për vlerësimin e nxënësve. 1.3 - Listat e vlerësimi 1.4 - Protofolet e vlerësimi 1.5 – Hartim i testeve dhe llojet e pyetjeve. <p>Vlerësimi i përparimit të nxënësve .</p>	3 Orë
LITERATURA		
<p>Literatura bazë:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ragip Gjoshi- Didaktika e gjuhës shqipe, Prizren, 2017 2. Mimoza Gjokutaj-Didaktika e gjuhës shqipe, Tiranë, 2012 . 3. Bardhyl Musai – Metodologji e mësimdhënies, Tiranë, 2003; 4. Sofokli Garo – Sfidat e mësimdhënies (Metoda, strategji, teknika dhe këshilla praktike për mësuesit fillestarë), Tiranë,2002; 5. Tahir Zajazi-Metodologji të mësimdhënies dhe mësim nxënies ,Shkup 2003. 6. Sofokli Garo. – Mësimdhënia bashkëkohore, Tiranë, 2008. 7. Ragip Gjoshi- Mësimdhënia e gjuhës shqipe në Kosovë(aspekte historike dhe didaktike),Prishtinë,2016. 8. Gëzim Dibra – Islam Dizdari – Metodologjia e mësimdhënies, Shkodër,2004; 9. Gjovalin Shkurtaç, Njazi Kazazi, Ymer Çiraku – Hyrje në metodikën e punës shkencore, Tiranë, 2004 ; 10. Gjovalin Shkurtaç, Njazi Kazazi, Ymer Çiraku – Hyrje në metodikën e punës shkencore, Tiranë, 2004. 		

Literatura shtesë:

1. Bardhyl Musai. – Psikologji e edukimit, Tiranë, 1999.
2. Bardhyl Musai. – Mjeshtëritë themelore të mësimdhënies, Tiranë, 1997.
3. Metodologjia e përgjithshme e të mësuarit: Shqipëri – SHBA 5-8 janar, Tiranë, 1993.
4. Grup autorësh. – Strategjia e të mësuarit, Tiranë, 1995.
5. Majkëll Fullan. – Kuptimi i ri i ndryshimit në arsim, Tiranë, 2001.
6. Dragutin Rosandić. – Metodika književnog odgoja i obrazovanja, Zagreb, 1998.
7. Nuhi Rexhepi. – Letërsia shqipe në tekstet shkollore të Kosovës (1945-1990), Prishtinë, 2002.
8. Gëzim Dibra. – Islam Dizdari. – Metodologji e mësimdhënies, Shkodër, 2004.
9. Borich, G. D., (2000) Effective Teaching Methods (4-th edition). USA: Merrill @ Prentice Hall.
10. Grup autorësh. – Metodatat e mësimdhënies, Tiranë, 1999.
11. Milet, Gaston. – Pedagogjia e përgjithshme, Tiranë, 1995.
12. Eleni Karamitri – Arti i mësimdhënies, Tiranë, 2001;
13. Erion Kristo – Arti i të mësuarit: Psikologjia dhe metodologjia e studimit, Tiranë, 2004;
14. Kurrikula bërthamë për klasën parafillor dhe arsimin fillor..., Prishtinë 2016,

Vërejtje për studentin:

Të jenë të rregullt në ligjërata dhe ushtrime, të tregojnë respekt reciprok, të jenë të saktë me kohën, të mbajnë qetësin, të ndalen telefonat mobil, t'i përmbahen të gjitha rregullave edukativo-arsimore.

Prizren, tetor 2017

Profesori
Prof.ass. dr. Ragip Gjoshi
